

KA GARLI MAHMUTUN TÜRKÇE Ö RETİM YÖNTEMİ *

Yrd. Doç. Dr. M. Sani ADIGÜZEL **

ÖZ: Ka garlı, Mahmut, Divanü Lügati't-Türk adlı eserini, Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazmıştır. Kendi ifadesine göre, eserine her Türkçe kelimeyi almaz. Sadece o gün için kullanılan kelimeleri alır. Bunu da eserinin daha kullanışlı olmasını istediği için yaptığını söyler. O, Türkçe-Arapça bir sözlük olan eserinde açıklamalarla, hedef kitlesinin diliyle, Arapça yapar. Kelimeleri gerek gördüğü cümle içinde kullanır. Çinde bu kelimelerin geçtiği atasözlerine yer verir. Kelimeleri cümle içinde kullanırken güzel hareket etmez. Bunları günlük hayatta kullanmasıyla, yüksek olan eklini tercih eder. Dil öğretiminde amaç, kültürün aktarılması ve dolayısıyla yaygınlaştırılmasıdır, olduğu düşünülürse, Ka garlı, Mahmut'un söz konusu eserinde uyguladığı Türkçe öğretimi yöntemiyle, Türk kültürünü adanalarla yerine getirdiği rahatlıkla söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ka garlı, Mahmut, Divanü Lügati't-Türk, Türkçe Öğretimi, Yabancı Dil Olarak Türkçe, Araplara Türkçe Öğretimi.

Ka garlı, Mahmut's Method of Teaching Turkish

ABSTRACT: Kasagari, Mahmut composed his work *Divanü Lügati't Türk* so as to teach Turkish to Arabs. As he himself stated, he didn't include Turkish words in his work haphazardly. He included only the words that were used at his time. He said he did that simply to make his work more useful or practical. In this work, which is a Turkish-Arabic dictionary, he presented explanations in the target language of Arabic. He used words in sentences whenever he considered that necessary. He sometimes included proverbs in which the word he explained occurred. While exemplifying word usage by forming sentences with them, he didn't act haphazardly. He preferred the most frequently used words in daily use. Considering the fact that the aim of language teaching is to transfer culture and thereby to spread it, it can readily be argued that

* Uluslararası Atatürk Alaturası Üniversitesi tarafından, 26 Nisan 2007 tarihinde, Konya'da düzenlenen "Ka garlı, Mahmut ve Türk Dünyasının Dili, Edebiyatı, Kültürü ve Tarihi" adlı uluslararası konferansta, bildiri olarak sunulmuştur.

** A. . Baysal Üniversitesi. Etil Fakültesi. Türkçe Eğitimi Bölümü. adiguzelsani@yahoo.com

Kasgarl, Mahmut managed to do this through the method of teaching Turkish that he used in his work *Divanü Lügati't-Türk*

Key Words: Ka garl, Mahmut, Divanü Lügati't-Türk, Turkish Instruction, Turkish as a Foreign Language, Teaching Turkish to Arabs.

Giri

Divanü Lügati't-Türk, Kâ garl, Mahmut taraf,ndan Araplara Türkçe ö retmek amac,yla yaz,lan Türkçe-Arapça bir sözlüktür. Eserin Arapça ad,n,n Türkçe kar ,l, , öTürk Dilleri Lügatiödir. Eserin ad,nda yer alan çokluk eklindeki ölügâtö kelimesi dönemin Türk topluluklar,n,n diya-letlerini ifade eder (Ercilasun 2004: 319; Eker 2006: 191).

Ka garl, Mahmut'un haz,rlad, , Türkçe-Arapça sözlü e neden sadece Türk dili lügati de il de, Türk dilleri lügati anlam,nda öDivanü Lügati't-Türkö ad,n, vermi tir? Bu soruya cevap vermeden önce eserin yaz,ld, , dil olan Arapçada sözlüklerin nas,l bir yöntemle haz,rland, ,na bakmak gerekir:

öHer dilde oldu u gibi, Arapçada da birçok lehçe vard,r ki, bu lehçelerde birçok de i ik kelimeler mevcuttur. Bir kabilenin kelimeleri di er bir kabile için anla ,l,r bir durumda de ildi. Meselâ; bir hadis-i erif vard,r: Sahih-i Buhâri'de geçti ini zannediyorum. öEbu Hureyre diyor ki: Bir gün Hz. Peygamber benden kendisi için bir b,çak bulmam, istedi. Bunun için Hz. Peygamber öyle bir kelime kulland, ki, Ebu Hureyre bunu anlayamad, ve Hz. Peygamberin ne dedi ini sordu: Hz. Peygamber tekrar ederek, bu sefer daha ba ka kelime kulland,. Bunun üzerine Ebu Hureyre anlad,. Hz. Ebu Hureyre, öHayat,mda ilk defa bu kelimenin b,çak manas,na geldi ini duydum.ö dedi. u halde Arap lisan ilmi ba lay,nca, lügat toplayanlar, lehçeler aras,nda bir fark gözetmediler. Arabistan'daki bütün lehçelerin kelimelerini toplad,lar ve Mekke lehçesi yani Kurey lehçesi ile yetinmediler, bilakis bütün Arap kabilelerinin lehçelerini ald,lar. Netice olarak, bu lügat toplay,c,lar öyle müteradif kelimeler ald,lar ki, bunlar ancak baz, bölgelerde biliniyordu. Bu metotta birçok faydalar (avantajlar) vard,. Arap lügatlerine bütün lehçeler al,nd, , için her kabile öBenim lehçem de Arapçad,rö deyip memnun oluyordu. Bu psikolojik bir mesele idi. Fakat bunda ilmi bir fayda da vard,. Araplar, yabanc, dillerden tercüme yapmaya ba lay,nca küçük nüanslar için müteradif kelimelere ihtiyaç oldu. te, bu kelimeler koleksiyonu, müteradif kelimeleriyle, Araplarda ilmî ,st,lahlarda hizmet etti.ö (Hamidullah 1884: 16-17)

Ka garl, Mahmut da eserini yazarken ba lang,çta yukar,da çal, ma ekilleri aç,klanan Arap dilcileri gibi hareket etmi tir. Bu maksatla bütün Türk lehçelerindeki kelimeleri kullan,mda olup olmad,klar,na bakmaks,-z,n derleyip sözlü ün malzemesini bunlardan olu turmay, dü ünümü tür.

Bunu öTürk dili ile Arap dilinin atba , beraber yürüdükleri bilinsin diyeö yapmak istemi tir (Atalay 1998: 6). Yaln,z daha sonra bu dü üncesinden vazgeçmi tir. Çünkü kitap yazmaktaki amac, de i mi tir. Art,k Türkçe-Türkçe tek dilli bir sözlük yaz,p Türkçenin Arapça kadar zengin bir oldu-unu göstermekten ziyade Türkçe-Arapça iki dilli bir sözlük bir sözlük yaz,p Araplara Türkçeyi ö retmeyi amaçlamaktad,r:

öAsl,nda kitab,, Halîlân Kitâbuð-aynøda sundu u çerçeve üzerine in a etmeye, böylece Türk lehçelerinin yar, taki iki at,n birbirine ayak uydurdu u gibi Arapçaya ayak uydurdu unu gösterme gayreti içinde hem kullan,mda olan hem de art,k rastlanmayan kelimeleri birlikte anmaya niyet ettim. Bu tertip çok daha etrafl, olabilirdi. Bununla birlikte imdiki yap,, sözcüklere ula may, daha kolay k,ld, , için amac,na daha çok yakla ,yor ve insanlar daha çok bunu tercih ediyor. Dolay,s,yla yaln,zca kullan,mda olan kelimeleri kâ ,da döktüm ve vecizlik sa lama amac,yla eski kelimeleri göz ard, ettim.ö (Kâ garl, Mahmûd 2005: 12)

Görüldü ü gibi, Ka garl, Mahmut'un esas itibariyle bir tek amac, vard,r. O da Araplara Türkçeyi ö retmektir. öTürk dilleri üzerinde derin bir bilgiye sahip olarak Ba datø gelen Kâ garl, Mahmut, orada Arap sözlüklerinin yaz,lm,nda uygulanan zaman,n metodlar,n, ö renmi ve ara t,r,malar, s,ras,nda da öDivanü Lûgatiø-Türköü yazma dü üncesi do mu tur. Kâ garl, Mahmut asl,nda eserini Türk dilleri ile ili ki kurmu Arap ayd,nlar, için bir dil kitab, olarak haz,rlam, t,r.ö (Hazai 1972: 421)

Türkçe Ö retim Yöntemi

Sözlükte Türkçe Arap alfabesiyle yaz,ya geçirildi i için ayr, bir Türk alfabesi ö retilmeye çal, ,lmam, t,r. Ancak bütün Türklerin kulland, , ayr, bir alfabenin varl, ,ndan söz edilmi tir. Bugün Uygur alfabesi olarak bilinen bu alfabesinin kullan,m, konusunda da, öKadim zamanlardan ahir zamanlara, Kâ garødan Yukar, Çinø dek Türk ülkesinin dört yan,nda Hakanlar ve Sultanlar fermanlar, ve mektuplar,nda bu yaz,y, kullanm, lard,r.ö (Kâ garl, Mahmûd 2005: 15) aç,klamas, yap,lm, t,r.

Kâ garl,ø,n çok iyi bildi i anla ,lan Türk alfabesi sadece varl, ,ndan söz edilmek üzere esere al,nm, de ildir. Eserin hemen ba ,nda yer alan bu alfabeden hareketle Araplara Türk harfleri ve telâffuzlar, konusu anlat,lmak istenmi tir. Bu amaçla önce 18 Türk harfi Arap harfleriyle bire bir e lenmi ve ard,ndan da bunlar,n d, ,nda kalanlara de inilmi tir. Burada e leme yap,l,rken Arap alfabesi de il, Türk alfabesi esas al,nm, t,r. Önce Türk harfleri s,ralanm, ve sonra bunlar,n alt,na Arap harfleriyle kar ,l,klar, yaz,lm, t,r. Daha sonra da her iki alfabede bire bir e lenmeyen harflerin aç,klamas,na yer verilmi tir.

Türk harfleri anlatılırken s,ra *h* harfine geldi inde hiçbir Türk lehçesinde bu sesin bulunmadığı, çeşitli örneklerle anlatılmaya çalışılmı ve Türkçede sadece bir iki yansıma ifadede görülen bu sesin bulunduğu diğer kelimelerin asıllarının yabancı olduğu belirtilmiştir:

“Hiçbir Türk lehçesinde bunlar, [bu Arapça yazıçlar,] bulamazsınız; se; vurgulu yazıçlar, yani t, z, sâd, dâd; boş yazıçlar, yani ha, h, ayn. Her ne kadar öbayku ö anlamına gelecek biçimde **hi** sözcüğü kullanılsa da özgün dilde bu sözcük keşfe **gi** biçimindedir **óQ,fçâk** lehçesi. **Kençêk** lehçesinde incelik (rakik) söz konusudur ve öçakmakö anlamına gelecek biçimde *çaha* denir. Ve ögözün sulanması, ona da *h* denir öbu da özgün dile ait değildir. Bunun dışında *h*, uzatmaya yönelik bir biçim içinde [belli yansıma ifadelerde] görülebilir, nitekim ahini ça, rmak için *tah tah* ya da *tay*, ça, rmak için *qurr, h qurr, h* denir. Ancak muntazam konuşma dâhilinde [he] asla görülmez. Hoten lehçesinde *heçye* rastları, çünkü bu Hint kökenli bir dildir ve **Kençêk** lehçesinde de durum budur, çünkü o da Türk kökenli değildir.ö (Kâgarlı, Mahmûd 2005: 14)

Görüldüğü gibi Ka garlı, burada Arapçada olup da Türkçede olmayan yedi sesi sıraladığı, hâlde bunlardan sadece birine örnek vermiştir. Bu da *h* sesidir. Bunun sebebi açıktır: *h* dışında,ındaki seslerin Türkçede yaklaşık olarak karışılmaları, varken, *h* sesinin hiç yoktur.

Burada *h* sesiyle ilgili olarak verilen örneklerden biri Türk kültür tarihi açısından da önem taşımaktadır: ö ahini ça, rmak için *tah tah* denir.ö Dil öretimi bakımından ta, d, , öneme binaen sözlükün t maddesinde **tâh tâh** için yapılan açıklamay, da olduğu gibi aktarılmalıdır: ö ahin salındıktan sonra onu geri ça, rmak için kullanılmaya geçmiştir. Buradaki **h** durak işlevi görmektedir.ö (Kâgarlı, Mahmûd 2005: 523).

Mahmut kültür unsurlarıyla ilgili açıklamay, yeri geldikçe yapılmıştır. Meselâ 12 Hayvanlı Türk Takvimi ilgili açıklamanın yapıldığı, yer öbarsö maddesidir. Çünkü sözlükte bu takvime göre yapılan ad olan hayvanlardan sözlükte ilk ad, geçen bars (pars) dır. Kitabın yazıldığı tarihi ile ilgili bazı tarihler de yine bu arada verilmiştir. Hem Hicrî takvimin hem de 12 Hayvanlı Türk takviminin bir arada kullanıldığı, pars maddesinden sadece bu bölümü örnek olarak alalım:

“Benim bu kitabı yazdığı, m yılı [der Kâgarlı, Mahmut] 466 yılı, n n Muharrem ayıydı, **yılân yılı**, sürüyordu. Bu yılı bitip de 470 yılı, [elyazmasında burada sonradan eklenmiş bir not vardı, **ödüzeltme: 467 yılı**];ö kitabın bitiş tarihi konusunda bir belirsizlik söz konusudur, gerek *ketebe* sayfasında gerekse de bu madde içinde 466 denmiş, ancak birkaç yerde de 469 olarak geçmiştir öçn] olunca **yond yılı**, baya layacaktır.ö (Kâgarlı, Mahmûd 2005: 173).

Türklerin ya da, , yeri gösteren harita için de benzer durum söz konusudur. Esere harita Türk lehçeleri hakkında bilgi verildikten hemen sonra konulmuştur. Bu uygulama, Mahmut'un, yabancı dil özetiminde, özetilen dilin konuları yerleri, örneği, sadece yazılı olarak değil, aynı zamanda harita üzerinde göstermek suretiyle anlatmanın, daha etkili olacağı, konusunda fikri olduğu eklinde yorumlanabilir.

Sözlükten Örnekler

Sözlükten verilen örnekler için, sözlükün t,pk,bas,m, deyim, öKâğız, Mahmûd, Divânü Lügâti't-Türk adlı, Türkçe bir çevirisi esas alınmış, t,r (Kâğız, Mahmûd 2005). Eserin Türkçe çevirisinde sözlük türü de iletir. Sözlükteki Arapça kelimeler Türkçeye çevrildiği için Türkçe-Arapça iki dilli olan sözlük Türkçe-Türkçe (Karahanalı, Türkçesi-Türkiye Türkçesi) tek dilli sözlük hâline gelmiştir. Zaten Arapça olan adların Türkçe karşılığı, Türk Dilleri Sözlüğüdür. Çeviride Arapçanın yerini Türk dili aldığı için sözlük dil (lehçe) bakımından biraz daha zenginleşmiştir. Sözlükte iki dilde kullanılabilen kelimeler tekrardan kaçınmak için sadece bir defa yazılmış, t,r.

kün. Güne .

kün tugd.: Güne doğru; *künke başsa göz qamâr*: Güne bakanın gözü kamaşır (s. 334).

tugd. Doğru.

kün tugd.: Güne doğru. Atasözünde de geçer,

mü oğl, müyâvu tugâr: Kedi yavrusu miyavlayarak doğar o Kedi yavrusu annesi gibi miyavlar. Bu atasözü babasının huyların, alın, bir çocuğu anlatmak için kullanılır.

tugâr, tugmâq (s. 589)

batt.

kün batt.: Güne (gün) battı, (s. 177).

tutund.

kün tutund.: Güne tutuldu; ay tutund.: Ay tutuldu, (s. 589).

Görüldüğü gibi güneyle ilgili en temel fiiller (doğmak-batmak) kullanılmış, t,r. Ayrıca hem güneyle hem de doğmak fiili için aynı cümle örnek verilmiştir.

Sözlükte yeri geldikçe fiillerin birlikte kullanıldığı, nesnelere hakkında bilgi verilmiştir:

aç,nd.

bêg erin aç,nd: Bey askerlerini [ba ka birileri de olabilir] a ,rlad,, ihya etti.

er at,n aç,nd: Adam, at,n, (arpa ya da samanla) besledi.

er qôy,n aç,nd: Adam mintan,n, açmaya davrand,.

Be iktaki çoçu un ya da yataktaki hastan,n üzerindeki örtüyü aç-mas,n, anlatmak için de bu sözcük kullan,l,r.

aç,nur, aç,nmaq. (s. 130)

bêrdi.

ol manga yarmâq bêrdi: O bana para [ba ka bir ey de olabilir] verdi.

bêür, bêrmêk. (s. 182)

Sözlükte kelimelerin sadece sözlük anlamlar, verilmekle kal,nmam, ; ayn, zamanda kullan,ld,klar, yerler de belirtilmi tir:

sen. Sen. Türkler bu sözcü ü çocuklar, u aklar ya da sözcü ü kullanan ki iden ya ça veya mevki olarak daha a a ,da olanlar için kullan,l,r. Sayg, duyduklar, ya da mevki sahibi kimselere seslenirken *zöyle* (ze) siz derler. (481)

senletti.

Ol an, senletti: O, onun kendisine ondan daha a a , seviyede bulunan ki iyimi gibi hitap etmesine neden oldu. Daha önce de anlatt, ,m,z gibi [bkz. sen] Türkler üst mevkideki [ya da ya ça büyük] birine sin ve *zeöyi* kullanarak siz eklinde hitap eder; mevki bak,m,ndan {ya da ya ça} daha a a , da olan birini sin ve nun kullanarak, sen sözcü üyle, ça ,r,rlar.

Ol an, seyretti: O, birini, küçümsemesini göstermek için bir ba ka-s,n, -senödiyerek ça ,rmaya sevk etti.

senletür, senletmêk. (s. 482)

tald,

er top,qn, adr, bile tald: Adam çatal de nekle topa vurdu. Bu, Türklerin oynad, , bir oyundur. Oyuna kimin önce ba layaca ,n, belirlemek için bir oyuncu topa bu biçimde vurur; oyuna önce ba lama hakk,n, bu vuru u en iyi yapan oyuncu elde eder. Çelikçomak oyununda da [bir çubu a ba ka bir çubukla vurarak onu havaland,rma esas,na dayanan oyun -çn] ***tald***, sözcü ü kullan,l,r.

talar talmâq.(s. 523)

temür. Demir

u atasözünde de geçer: kök temür kerü turmâs: Mavi demir [k,l,ç] zarar vermeden hareketini bitirmez [çünkü bir eye vuruldu u zaman onu yaralar]. Bunun bir ba ka anlam, daha vard,r. Q,rq,zlar, Yabâgular, Q,fçaqlar ve di erleri biriyle ittifak yapt,klar,nda ya da yap,lan bir anla maya taraf olduklar,nda k,n,ndan s,yr,lm, bir k,l,c, onun önüne yanlamas,na koyarak bu *kök kirsün q,z,l ç,qsün*: anla may, bozarsam bu (demir) mavi [mavi demir ók,l,ç] girsin [kanl,] ç,ks,n derler. Bu, onlar,n k,l,ç taraf,ndan katledilece i, çünkü büyük bir kudrete sahip oldu una inand,klar, demirin onlardan intikam alaca ,n, anlat,r. (s. 550)

tengri. Allah; azze ve celle [aziz ve celil olan (muhterem ve ulu)]

u atasözünde de geçer,

toy,n tapugsâq, tengri sewinçsiz: Kâfirlerin din büyü ü Cenab-, Hakka tap,nmak ister, ama Allah (O'nun büyüklü ü arts,n) bu ibadetten ho nut olmaz. Bu atasözü, birini memnun etmek için bir i yapan, ancak bunu ba aramayan kimseyi anlatmak için kullan,l,r.

u dizelerde de kullan,l,r,

tün kün tapun, tengrike boynamag,l
qorqup angar eymenü oynamag,l

*õAllahõn gece gündüz ibadet et ve bu i ten a ma
O'ndan kork ve bu korkunda ve çekinmende oyunbaz olmaõ*

Kafirler óAllahõn gazab, üzerlerine olsun- gö e **tengri** derler; ayn, zamanda azametli gördükleri her eyi, örne in bir da , ya da bir a ac, da **tengri** olarak adland,r,rlar ve önünde secde ederler. Bunlar bilge bir adama da **tengrikên** derler. Bunlar,n sap,kl,klar,ndan kaçarak Allahõ s, ,n,-r,z. (s. 551)

t,l. Dil (lisân [a ,zdaki dil].

erdem ba , t,l: Erdemin ba , dildir óburada iyi söz söyleme ima edilmektedir, anlam olarak, Arapçadaki el-meru mahbu tathe lisânihi [õki i dilinin alt,nda gizlidirõ] ifadesine benzer. (s. 562)

bugdây. Bu day.

u atasözünde de geçer,

bugdây qut,nda sarq,ç suwalür: Bu day,n lütfu ve u ruyla karamuk da su bulur. Bu atasözü ba ka biriyle ili kisi arac,l, ,yla iyi bir eylere sahip olan ki iyi anlatmak için kullan,l,r. **Barsgân** halk, **bugdây** diyemez, **budgây** der. Bir ki inin **Barsgân** olup olmad, ,n, s,namak için bu sözcük kullan,labilir. (s. 204)

Sonuç

Prof. Dr. Yahya Akyüz, Türk E itim Tarihi'nde, Ka garl, Mahmut'un eserinde izledi i yöntemin özelliklerini be maddede toplar. Son olarak bu maddelerin Ka garl, Mahmut'un Türkçe ö retim yöntemini çok iyi özetledi i söylenebilir:

1. Medreselerde yap,ld, , gibi önce ve hemen her zaman sadece kural verme de il, önce çok say,da örneklerden hareket edip kurala ula - ma yolunu izlemi ve günümüz yabanc, dil ö retiminde benimsenen bir yöntem uygulam, t,r.

2. Dil ö renmede örneklerin, metinlerin önemini çok iyi fark etmi , verdi i çok say,da örnekleri günlük hayattan, atasözlerinden, manzum sanat eserlerinden derlemi tir.

3. Türkçeyi ö retirken, Türk kültürünü de tan,tma, ö retme amac,- n, gütmü , bu konuya özel bir önem vermi tir.

4. Dil ö retiminde tekrar,n önemini çok iyi kavrad, ,ndan, önceden geçen bir kural, gerekti inde tekrar hat,rlatmaktan çekinmemi tir.

5. zledi i bu ba ar,l, yöntemleri buluncaya kadar çok çaba harcayan yazar, iki y,l içinde eserini üç kez yaz,p be enmemi , nihayet kesin olarak dördüncü kez yazm, t,r. Böylece, o, eser yazma yöntemi konusunda kendisinden sonra geleceklere geçerli bir ders vermektedir.ö (Akyüz 1989: 45-46)

KAYNAKÇA

- AKYÜZ, Yahya (1989), *Türk E itim Tarihi*, AÜ E itim Bilimleri Fakültesi Yay,nlar,, Ankara.
- ATALAY, Besim (1998), *Divanü Lûgat-it-Türk Tercümesi I*, Türk Dil Kurumu Yay,nlar,,Ankara.
- CAFERO LU, Ahmet (1972), öKâ garl, Mahmut ve Divanü Lûgat-it- Türkö, *Divanü Lûgat-it- Türk Dizini*, Türk Dil Kurumu Yay,nlar,, Ankara.
- EKER, Süer (2006), öKâ garl, Mahmut, öDivanü Lügâtî-Ö-Türkö (1077)ö, *Türk Edebiyat, Tarihi I*, Kültür Bakanl, , Yay,nlar,, stanbul.
- ERC LASUN, Ahmet (2004), Ba lang,çtan Yirminci Yüzy,la Türk Dili Tarihi, Akça Yayınevi, Ankara.
- HAM DULLAH, Muhammed (1984), *slam Müesseselerine Giri* (çev. hsan Süreyya S,rma), Bir Yay. stanbul.
- HAZA , Gyorgy (1972), öGenel Leksikografya Aç,s,ndan Kâ garl, Mahmut Hakk,nda Dü üncelerö, *Türk Dil Kurumu'nun 40. ve Divanü Lûgat-Ö-Türkö'nün 900. Y,ldönümleri Dolay,s,yla Düzenlenen I. Türk Dili Bilimsel Kurultay,na Sunulan Bildiriler* (Ankara, 27-29 eylül 1972), Türk Dil Kurumu Yay., Ankara.

KA GÂRLI Mahmûd (2005), *Divânü Lügâti-~~Türk~~* (Çeviri, Uyarlama, Düzenleme: Seçki Erdi-Serap Tu ba Yurteser), Kabalc, Yay,nlar,, stanbul.